

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDIC (ATALANISTA)

Any 4.— Núm. 142.—Diumenge 26 d'Abril de 1903.

LO QUE VOLÈM

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volèm Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volèm ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forlosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

La jornada d'avuy

May havia sigut tan empenyada la lluita electoral com aquesta vegada en que sembla que'ls vells partits polítics, ideals ja caduchs y destinats a retirar com a cosas inservibles, volen fer un darrer esforç abans d'entrar en llur period d'agonia, abans de deixar lo camí obert al catalanisme, als ideals que són, han sigut y serán sempre'ls ideals professats o sentits pel poble català conscient o inconscientment. Aquesta revifalla de la mort, que fan en l'ocasió present los republicans jacobinistas y ls carlins, és un'altra de las victorias del catalanisme, que ha lograt despertar a uns y altres que havian dormit de molts anys lo somni de l'impotencia, agermanats o subjugats al caciquisme dels Sagastas y dels Cánovas, després de produir trastorns incalculables y sense resultat pràctic y positiu.

Aqueix empenyo en triomfar presentant candidats per quasi tots los districtes, que no s'havia vist may a Catalunya després de l'implantació del sufragi universal ja quina causa's deú? Se deú y no a altra causa, a l'haver considerat al Catalanisme com al seu enemic verdader y únic. Al Catalanisme que fa veure palpablement al poble català que la regeneració y'l progrés d'Espanya no dependeixen solament del cambi d'una corona per un gorro frigi. Al Catalanisme que predicant l'amor y unió de tots los catalans pera salvar la Pàtria y ab ella tota Espanya, fa impossible la reproducció d'aquellas sangnantes guerras civils, que la posaren al nivell del Marroch; que contraresta l'obra dels Roghis que encara quedan; que no vol veure nostres plans y montanyas convenits en camps de luitas odiosas y inicuas y que farien realizable la profecia que un ministre anglès pronuncià sobre la sort d'Espanya.

Es difícil preveure pera qui será lo triomf en la luita avuy acomesa. Es difícil preveureho, perquè desgraciadament ni tots los catalans obran de conformitat ab llur conciencia, ni tots han obert los ulls a la rahó ni sentit bategar son cor a l'amor de las reivindicacions y drets patris. La fè que tenim en lo nostre poble aimant del benestar y ordre social en sa inmensa majoria y devant del treball y verdader progrés, nos fa esperar de que en la majoria dels districtes hont lluitan candidats autonomistas, lo triomf será pel Catalanisme, pels que protestaren enèrgicament contra ls atropells y injusticias del poder central, y dels que sigueren resso de las justas aspiracions de Catalunya, mentre que'ls que avuy lo combaten alevosament callayan ab cobardia.

¿Y qui pot disputar li'l triomf al Catalanisme? ¿Los republicans publiciteros, demagogos y jacobinistas? ¿Los carlins caciquistas? Ni uns ni altres, per decoro, deurian sollicitar los sufragis del nostre poble. ¿Quins mèrits han contret devant del país després de quasi un segle d'activa propaganda? ¿Com y de quina manera resoldrán los grans problemas polítics y socials plantejats en los moments actuals? Si fins avuy després de tants anys de vida política no han fet més que excitar las passions y ls odis entre fills d'una mateixa patria, sense ni lograr lo més petit consol pel desvalgut, ni la tranquilidat de l'ánima pel més afortunat, ¿com volen que aqueix poble, cansat de tanta farsa y hipocresia, los hi confii la seva fortuna, lo seu benestar material y lo que val més que això, la seva tranquilidat y ls interessos morals?

Los mateixos reconeixen la seva impotencia, y tant és aixis que'l maritx Salmerón, demócrata militarista, no solament no ha presentat cap programa ab tot y ésser lo candidat indiscutible a la presidència de la república, sino que ni sisquera ha abocat cap solució ni dels problemas

econòmics, ni socials, ni polítics. Ells no'n presentan de programas perquè's consideran incapassos de cumplirlos; la seva feina es destruir, cercant de pás l'apoyo de las classes proletarias perquè'ls hi serveixin de pedestal pera arribar sino al poder a un punt ahort puguin satisfer las suas ambicions y concupiscencias.

Los carlins presentan candidats enfront dels autonomistas, fent de gos de l'hortalá, anant de brasset ab los cacichs y caciquets ab qui han tingut sempre certas simpatias rebentne en cambi unas miserables engrunas en forma de mitja dotzena d'actes de diputat pels més conspicuos dels seus personatjes. Diputats que may s'han près la molestia de defensar los interessos d'un regionalisme que diu que també és seu; que no han sapigut aixecar la veu en nom de las nacionalitats y regions espanyolas, quan aquestas s'han vist atacadas pel poder central; que han tingut de menester més de seixanta anys pera esmolrar lo bisturí ab lo qual tenen d'extirpar los mals que corsecan la pobre Espanya. Y pera esmolrar aqueix bisturí s'ha derramat sanch de germans en guerras inicuas, s'ha empobrit l'Estat y se'ns ha avergonyit devant d'Europa.

¿Ab quin dret, donchs, combaten lo catalanisme aquests pseudo regionalistas?

Mentrestant poden combatre'l catalanisme ab las armas que vulguin, que nosaltres no tenim pas la vida més curta que ells. Los nostres ideals serán los del poble català, perquè ho han sigut sempre, los altres són ideals que no perduran, perquè no venen a cumplir cap fi polítich importantísim.

Hi ha carlistas a Espanya?

Aquesta pregunta's fa molta gènt al veure que cada vegada que tenen lloch eleccions l'legislativas, alguns candidats que's presentan ostentant la representació del partit carlí van encasillados, o sia ab l'ajuda dels elements que governan, sian lliberals o conservadors los, que són al candeler.

Això que ni és llògic ni's pot comprendre, fa que's digui, y ab rahó, que no n'hi ha aquí de carlistas, perquè si'ls que s'ho diuen ho fossin de cor, pactarian, pera guanyar eleccions, ab tots los partits menys ab los que, per el turno pacifico, tenen a son càrrech la gobernació d'Espanya, donchs ab aquests no s'hi haurien de entendre pera res, ja que'ls uns y'ls altres, ostentant representacions y defensas interessos completament antitètics.

Si ademés de lo exposat se té en compte que'l partit carlista no treballa ni fa res pera assolir los principis que integran lo seu programa, y per altra part tampoch se desvetlla pera que la gobernació d'Espanya vagi per bon camí y pera que l'administració pública sia model d'honoradesa, y solament los capitosos se prenen interès quan som en temps d'eleccions, y encara aqueix interès se redueix a procurar que puguin ésser elegits diputats o senadors cinch o sis d'aquells, tindrém que no tan sols la gent que no forma part de dit partit té rahó al dir que no n'hi ha de carlistas, sino que fins los mateixos partidaris haurán d'obrir l'ull y veure que'l que fan los seus directors no és altra cosa que enganyarlos y tenirlos entretinguts ab lo fi de que no se'n passin a un altre bando.

Ademés, ben clar se veu per lo que está passant a Barcelona, que'ls conspicuos del carlisme van d'acort ab lo govern ab lo fi de privar que la candidatura regionalista surti triomfant, y això, francament, ni és patriota ni dona probas de bon tacte polítich, y sols serveix pera desacreditar lo partit.

Es indubtable que dintre d'aquell partit hi ha gent molt honrada y de criteri sá, que si prengúes part activa en la cosa pública ajudaria a que aquesta no anés tan desgavellada com vá ara, y que, per lo tant, és de planyer que no's fassi càrrech de la situació en que's troba y no tingui energia suficiente pera abandonar al Senyor diantli que están ja cansats de tant de pasteleg.

Si la part sana de l'esmentat partit, que tants sacrificis estèrils porta fets, tingués l'abnegació d'enviar a passeig a ne'ls cap-pares que, com ja hem dit, res de bo fan y sols procuran estar bé ab la genteta que mana, pel compte que sens dubte'ls hi té, és evident que l'aital partit se desfaría com un bolado a l'aigua y fóra un destorb menys pera poder arreglar aquesta nació, donchs allavors los partits turnants per por de que'ls republicans no'ls hi guanyessin la partida, no tindrian més remey que fer bona lletra y concedirnos los drets que defensa'l regionalisme y que són los únics que poden salvar a Espanya.

Lo centralisme y'ls mestres

No fá molt que en aquestas mateixas planas anunciarem algunas de las tristas consecuencias que, com fillas l'legítimas d'haverse convertit los mestres en funcionarios de l'Estat, los sobrevindrán si seguem en sa proverbial passivitat, si no protestan tots a una de la grave ofensa que mansament lo govern central los ha inferit arrebastantlos l'independencia de que disfrutavan; si no saben evitar que desde'l ministeri d'Instrucció pública prossegueixi l'enderrocament comensat per en Romanones y que a no tardar gaire acabarà ab tots los drets y llibertats del magisteri de provincias.

Lo govern, ab tanta trassa com mala intenció, ha parat a n'aquests humils funcionarios una tela d'aranya en la que ignocentment s'han deixat atrapar y en la que morirán victimas de l'insaciable voracitat del centralisme. Tal és lo decret de pagos per l'Estat.

Solament podrian salvarse si fent un suprém esforç poguessin esquivar la malla que'ls empresona y que tendeix a oprimirlos cada vegada més.

Ahir se'ns prohibia l'ensenyansa del Catecisme per medi de nostra hermosa parla catalana; demá és possible re'lxueixin més encara la migrada llibertat que'ls resta, imposantlos, si és un govern monárquic, que cada día repetixin als deixebles que no hi ha millor forma de govern que la monárquica; si és republicà, que solament la república pot fer nostra felicitat, y en un y altre cas los mestres que no senten ni pensin d'igual modó que'ls timoners de la nau espanyola, veurán morir ofegada sa llibertat natural, sens que'ls hi càpiiga tan sols lo dret de fer pública la protesta que indubtablement sentirán naixer en son esperit, vejentse obligats, per mort del trós de pá que en Romanones ha fet veurer los hi donava, a subjugarse al despotisme més odiós que desde'l ministeri los hi imposaràn.

Y'ls mestres que creuen cumplir ab son dever desenrotllant única y senzillament en lo noy l'amor patri, en tota l'intensitat possible, prescindint en absolut de la bondat o malicia de las diferentas formas de govern, que és al nostre entendre lo que deuria de ésser, tindrán que sofrir l'ínicua imposició de que parlem y de quina possibilitat tan sols haurían de protestar ja desde ara ab totes sas forsas.

Y no dubtin los soferts mestres catalans de que aital perill se'ns vé a sobre y que'ls reportará alguns disgusts y no pocas contrarietats si no procuran sustreurers de las grapas

del centralisme ignominios que a tots los d'aquesta benaurada terra'ns oprimeix y debilita.

CARLES VIOLA.

Lo Testament

I

En Joan Dulac tornava a casa seva, allá baix en un barri llunyá, perquè ademés de l'allotjament necessari pera la seva dona y'ls seus fills, tenia la ventajeta de haverhi una sala gran molt ben iluminada que li servia de taller. En Joan Dulac era escultor, un ofici que vol no sols molt de talent y práctica, sino també molts de diners, sense esperansa de que produessin molt, als menys als comensaments.

Totjust havia traspasat la porta del seu modest pis que la Lluçiana, sa muller, l'abrássá.

—Y donchs! Joan meu, què hi ha de nou?... Que tornas milionari?

—Milionari?... res d'això.

—Però, en fi, aqueix notari no t'ha indicat cap cantitat?

—No... lo notari sols m'ha donat coneixement del testament.

—Y llegeixo en los teus ulls que aqueix testament te deshereda com temias!... Lo teu oncle fins després de la mort no ha volgut saberne res d'una reconciliació!

—Lo meu oncle no'm deshereda, fins preté mellorarme. Però després de mort ha volgut ésser tan original com ho era mentre vivia... Ha escrit tot lo seu testament ell mateix, pera no tenir a ningú per confident. Mira, aquí tens la copia que m'ha donat lo notari!

Y en Joan Dulac se posá a llegir ell mateix:

«QUEST ES LO MEU TESTAMENT.

«No'm queda més que un parent, en Joan Dulac, lo meu nebot, a qui he educat en part. Jo volia que fos notari, y ell s'ha estimat més ésser escultor. Jo volia pera casarlo trobarli un partit rich y de conveniencia, y ell ho ha decidit d'altra manera y sense consultar-me, fins contra'ls meus consells, s'ha casat ab una noya que tota la vida no més li será una càrrega, perquè no té ni dot ni relacions. Lo meu nebot ha volgut passes sense mi per aqueixos dos actes tan importants de la vida; per consegüent no quedarà admirat si li recomano que segueixi passant sense mi y sense la meua fortuna després de la meua mort.

«No obstant, coneixent las meas obligacions ab lo fill de la meua germana, li deixo'l meu retrato y'l de la seva mare que son al saló; ademés li deixo del meu despaig las obras de Dret que están en las duas darreras lleixas de dalt de la libreria.

«Aqueixas obras casi li perteneixen perquè las vaig comprar molt temps enrera en previsió dels seus estudis pera'l notariat. Es un llegat de molt valor lo que li faig y ab lo que'l mellor especialment, perquè és jove encara, bastant jove pera comensar los seus estudis si té algún remordiment per la pena que m'ha fet. Si ho fa, complirà bé, lo benehiré y desde la meua tomba li asseguro que la Providencia li enviará la cantitat necessaria pera comprar una notaria.

«Lo demés de la meua fortuna tant en mobles com en immobles, ho deixo a la Assistencia pública de la ciutat de París, però a reserva de no entrar en possessió d'aquesta fortuna y dels interessos acumulats fins vint anys després de la meua mort.

«Fet a París en 30 Abril 1899.

«Antoni Durocher.»

—Y donchs! què'n dius d'aqueix estimat, d'aqueix excelent oncle?

—Que era ben bé l'original que tu m'havias explicat!

—Maleit oncle!

—Vaja, Joan, càlmat; la teua ira no canviará en res lo teu destí!

—Pobre Lluçiana meva, si sobretot és per tú y'ls nens que anyoro aquesta fortuna, que malgrat tot esperava un dia creyent tenir lo dret de considerarla un xich com meva, perquè era'l seu únic parent... Fer-te la vida dolça, ditxosa...

—... Ditxosa! No ho soch tant com se pugui serho?... Ditxosa del teu amor, y d'aqueixas criaturas que comensan a estimarnos tant!... Digam Joan meu, que fins sense aqueixa fortuna no ets desgraciado!

—Desgraciado, jo, en mitj de vosaltres, al teu costat?... Prou sabs bé que no!... Però tinch desitj, per aqueixas pobras criaturas sobretot de sortir de la justesa en que vivim!

Y en Joan se passejava per l'habitació ab pás cada vegada més febrós!

—Oh! sí, ja ho crech! tenia rahó aqueix oncle!... Notari! Velaquí una carrera noble perquè dona diners!... Però l'art, lo talent, lo foch sagrat, això no són més que ximplerías, això no pot emplease en accions, això no's cotisa a la Bossa y cal ésser l'últim dels beneyts pera creure encara en semblants falornias!... Notari! bé, molt bé!... Me veus notari, assegut en un despatx, entre mitj de las escripturas, carpetas y paperots y ab ulleras d'or?... Quin quadro més bonich!

La esposa no pogué aguantarse un somris ab l'evocació d'aquesta escena; però'l jove artista no semblava disposat a fer broma molta estona; al contrari la seva indignació semblava creixer malgrat los esforços d'ella pera calmarlo.

—Veyám, Joan, no tens sanch fredda. Fa molts pochos días que'm deyas que no m'inquietes... «Per ara, me deyas, no'ns podem queixar: és un xich pesat, però arribem a tot. Del demá ja me'n encarrego! Desde l'any passat, desde la meua medalla de Saló, los encàrrechs són un xich més importants y tinch com l'intuició de que això és lo comensament, no del desahogo, però sí del benestar pera tu y'ls nens. La gloria és lo superfluo; y això no alimenta. Y ademés aqueix superfluo conto poguérmel oferir més tart quan hauré estalviat alguns bitllets de mil franchs pera comprar lo bloc de marbre, que té de donarme per fi a coneixer al públich, en tota la plenitud del meu talent». Y afegias rihent: «Desde demá aqueixos bitllets de mil franchs comenzo a estalviarlos del meu tabaco!»

—Sí, y tu'm responías que per aquest hivern podias estalviarte un vestit, perquè'l de l'any passat ben arreglat, encara podria durse... Estimada Lluçiana, per això precisament m'indigno!

—Vaja, Joan, reflexiona un xich! No hi ha res canbiat en la nostra situació! Perquè't'xalats?

—Perquè?... Perquè l'injusticia me revoluciona, perquè d'aqueixa injusticia ne som nosaltres, n'ets tu, ne són aquestos ignoscents las victimas!... Sí, tenia confiansa en mi, confiansa y esperit!... Y després de tot encara'ls tinch! Tinch fé en lo meu talent, en lo meu destí, en la meua estrella! La meua obra capdal, no la tinch sols aquí en lo meu cap com la tenen o pretenen tenirla tots los artistas; la tinch allí en lo meu taller, però no més en fanch! Es lo meu grupo de Cassadors a l'aguayt que encara ahir volian comprarme!... Però ja'n tinch prou de vendre'ls meus bocetos pera trobarlos desseguida en marbre o en bronzó y ab la firma d'un altre!...

La Lluçiana havia renunciado a interrumpre al seu marit. Sabia molt bé que aquella naturalesa generosa, ardenta, arrebatada, tenia necessitat d'esbravarse. Però sabia també que després d'aquella crisi d'indignació tornaria'l noy gran, alegre y bo, que realment era y qu'ell mateix seria'l primer de riure's d'aquella enrabada.

—Sí, voldría que fos viu encara

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA
ANTIGA FÀBRICA
de SEDERINS Y TALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Busí
BARCELONA

Artística pera Salons
en Bronzo

Bronzo-Or

Plata Santamaría

de la casa

A. y A. Santamaría

BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHÉ
TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 42

RAMBLA DE S. JUAN Nº 48

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

à queix oncle pera retrèureli totes aquestas veritats!... Y pensar que ni's vá dignar véuret, quan després del nostre casament, vaig volguer presentarthi y demanarli perdó!...

En Joan hauria seguit molta estona d'aquella manera si no haguessin reunit a l'escala unas petjadas pesadas.

Trucaren a la porta.
Quan la Lluciana aná a obrir:
—Ah! si; 'm descuçyava de dirte que no volguent tornar a posar los peus a casa'l meu oncle, he encarregat desseguida un camaliçh pera que'm dugués la gran herencia!...

En efecte, era'l camaliçh que pujava'ls dos retratos y una caixa de llibres, la major part en rústica.

II

Quan aquest hagué marxat, la Lluciana examiná'ls retratos y pera calmar un xich l'ira del seu marit, li digué:

—Al menys ha tingut un bon pensament deixante el retrato de la teva mare: no deus estarli ressentit de aixó!

—Es veritat, és una circumstancia atenuant, però no n'hi ha prou als meus ulls, pera excusar la seva conducta ab nosaltres. En quant als seus llibres ja veurás lo que'n faig! no he volgut anar a oferirlos a un llibreter de vell. Nól no vull treuren ni cinch cèntims d'aquesta herencia.

Y agafant de la caixa un llibre sense enquadernar, en Joan l'esqueixá y matxucant rabiosament los fulls, lo llensá a la xemeneya y hi calá foch.

La major part eran tomos nous, que ni estavan tallats. Però que se li endonava! Un altre tomo seguí al primer.

Mentrestant la flama pujava amenantadora a la xemeneya; pera calmar-la, en Joan agajá una pila de volums en octau y'ls posá al demunt sobre'l bras. L'efecte sigué instantani! La flama després de haver llepat las cubertas y atacat las voras se calmá y com que molt aviat lo foch amenassava apagar-se, ofegat, en Joan agafá un tomo, procurant no cremar-se, lo feu bocins y ab un accionat de rabia, lo llensá tot de qualsevol manera al foch.

La Lluciana que l'observaba, no sabent com calmar la seva rabia, vegé caure del munt de papers esqueixats la meytat d'un sobre, tancat encara ab dos sagells de lacre: per curiositat havia recullit aquell retall que examinava; però acostantse de sobte al seu marit li digué:

—Oh! mira la direcció d'aquest sobre «Al meu nebot Joan Dulac.»

Lo jove artista deturantse un instant en la seva obra de destrucció, mirá un xich intrigat:

—Però si és lletra del meu oncle!
Ja havia arrencat de l'interior de aquell sobre un bossí de paper, també esqueixat y llegí ab veu alta:

«Aquest és lo meu testament, un altre testament ab lo que anulo lo que vaig escriure ahir jo mateix fetxat en 30 Abril 1899. No més volia donar al meu nebot una lliadó pòstuma. No'l desheredo, al contrari!...»

Lo que seguia estava esqueixat.

Mentrestant a la xemeneya lo foch s'havia tornat a encendre; la flama tornava a creixer y consumava l'obra de destrucció.

Però'l jove, aquella vegada, fins ab

perill de cremarse, arrencá ab sas mans febrósas los volums encesos.

—Depressa, Lluciana, aygua!... Cal apagar tot aixó!... Nos cal retrobar, si encara hi som a temps, l'altre meytat d'aqueix paper!—

En un instant totes las fullas mitj cremadas y carbonisadas, havian sortit de la llar y s'havian mullat; y allavors agenollat entre l'aygua y la cendra fangosa en Joan agafá d'un en un tots los bossins de paper y'ls examiná per tots los costats: però no més hi havia que vulgars fullas impresas!

III

Feya mitja hora que buscava devades y's desesperava.

La Lluciana, comprenent l'importancia d'aquell paper, s'havia acotat pera ajudar a buscarlo.

De tant en tant, s'interrogavan ansiosament ab frases curtas.

Però res, sempre res.

De sobte la Lluciana llensá un crit: tenia un resto de paper tot negre, carbonizat, però ahont encare s'hi veyan tres sagells de lacre:

—Aixó és!—digué en Joan.—Aquí está!... Però en quin estat!...

Ab precaucions infinitas feu sortir lo paper que encara era a dintre y llensá també un crit de triomf.

L'esqueix estava intacte! La firma de l'oncle ben llegible, brillava devant dels ulls del jove! La flamarada intel·ligent havia respectat la part essencial del paper y no havia atacat més que un dels anguls inferiors!

Tot tremolós d'esperansa y d'alegria en Joan acabá la lectura:

«... al contrari vull recompensarlo per haver seguit los consells que li donava en mon anterior testament que anulo y que'l meu notari li haurá llegit. Perquè si entra en possessió del present testament, no podré ésser més que fullejant un dels tomos de Dret ahont l'amago escrupulosament. En quant al seu casament li perdono igualment perquè he sapigut que la noya que ha triat tenia prou cor y qualitat pera no necessitar dot y ferli la vida dixosa. Per aqueixos motius, donchs, deixo al meu nebot Joan Dulac tota la meua fortuna, sense cap càrrega ni restricció, pera disfrutarla desde'l dia de la meua mort. Fet a París lo primer de Maig de 1899.»

—Aqueix pobre oncle!—acabá en Joan Dulac com a tota oració fúnebre.

—Ara si que podrás comprarte'l teu famos bloch de martre!—digué la Lluciana.

—Y tu un vestit nou aquest hivern!

—Y donar bona vida als nostres angeles.

ABEL LEROY.

(Traducció de Lluís Bartrina.)

Comentaris

Prou comedia

Lo candidat Sr. Marqués de Tamarit ha sigut recomanat als electors per la Junta provincial carlista per medi d'una alocució impresa, que com a document electoral no podem fiscalisar gaire prim, puig avuy en dia encara, abans de las eleccions, están permesas certas afirmacions, que en altre temps serían molt discutidas.

Nosaltres sols farém remarcar que lo que diu la Junta provincial de que ha mirado (el Sr. Suelves, en las altras vegadas que ha sigut diputat) *con verdadero interés y cariño los asuntos materiales que pueden beneficiar á nuestra provincia*, será molt bò pera que'l fassi acreedor a que'l votin tots los carlistas de la circumscripció, mes sols los carlistas, puig los que no'n som encara és l'hora que sapiguem que la circumscripció li degui cap benefici important a sas gestions, ja que'l Sr. Tamarit gaire bé no's recorda de Tarragona ni de la circumscripció sinó quan hi ha eleccions.

Res hi tenim que dir quan sols se dirigeix la Junta provincial a los *electores carlistas*, mes ja no podem sostenir igual criteri, sinó que'n protestem ab totes nostras forsas quan confonent la religió ab la politica diu: *No solamente para nosotros, sino para todos los que ostentan el nombre de católicos es un deber sagrado en los actuales momentos de disolución social obtener para nuestro candidato una brillante victoria...*

Bé, com hi ha món! No sabém de ahont ho haurá tret la Junta provincial carlista lo de que catòlich és lo mateix que partidari de la *causa tres veces santa*, a no ser que sigui del confrare *La Cruz* que sostenia semblant heretgia, lo que per altra part no és estrany, puig tots són de la mateixa colla.

Però lo més cèlebre del cas és que recomanin als catòlics que votin al candidat carlista perquè es un *deber sagrado en los actuales momentos de disolución social obtener para nuestro candidato una brillante victoria...* y en efecte: a Barcelona ahont aixó de la *disolución social* se presenta ab tot l'aparell que requereix l'argument de l'obra, los carlistas que volen monopolisar la religió, presenten candidatura *catòlich-tradicionalista*, no pera tráurela triomfant, puig ja saben que farán un paper ridicol, sinó pera perjudicar la candidatura catalanista, composta de personas que profesan la religió cristiana, donant lo triomf als ateyes de la *disolución social*. Y lo que diem de Barcelona's pot fer extensiu a Manresa, Girona y altres districtes, ahont també'ls carlistas presenten candidats pera fer mal als nostres.

No culpém d'aquesta línia de conducta suicida, als carlins de bona fè, que ja sabém la reprobacion ab tota la ànima, sinó als «pastejeros» del partit, que l'han imposada poch menys que a viva forsa.

Que'ls catòlics de bona fè, vagin prenent nota de la farsa que aixó representa, y dels grans perjudicis que ha ocasionat y ocasionará a la religió, certa classe de gent que la rebregan y la fan servir pera fins polítichs.

Mostras del catolicisme de "La Cruz"

En lo número d'ahir publica un editorial combatent los candidatos liberales, que en los últims cent anys nos han portat al desastre, la resenya del miting *catòlich-carlista* del senyor Vazquez Mella celebrat a Barcelona, y en sa secció de crònica, una alocució recomanant que tots los catòlics sens excepció acudeixin a votar y un solt tronant contra'ls candidats republicans que's presenten per aquesta circumscripció.

La conseqüencia és lògica; tots los catòlics han d'anar a votar; als candidats liberales (y entenguis que ab aquest nom s'hi comprenen tots, conservadors y liberales) no poden votarlos, perquè són los causants de las desgracias d'Espanya; als republicans tampoch; tenen donchs que votar als carlistas y apoyar la candidatura del Excmo. Sr. Marqués de Tamarit.

La Cruz no deü saber que en los ultims cents anys una de las causas que més han contribuit a la postració de Espanya han sigut las duas guerras civils que ensangrentaren son sol, y en una de las que hi prengué part personalísima l'avuy en dia candidat predilecte dels carlistas que volen usufructuar en benefici exclusiu d'ells la religió.

Rés nos agrada tant com la franquessa, y per lo mateix, preferim veurer al personal de *La Cruz* firmant l'alocució dels carlistas recomanant al Sr. Marqués de Tamarit y que publica en l'últim número *La Atalaya*, que fer la mateixa politica d'una manera solapada desde'l diari catòlich, comprometent a las respectables personalitats que prestan son concurs a tot lo que sigui catòlich y que no obstant no tenen res de carlistas.

Pera acabar hem de fer a *La Cruz* una observació. No's pot ésser catòlich si no's compleix ab los mana-

ments de la lley de Déu, y'l confrare ab freqüencia no té reparo en faltar a l'octau ab tal de tirar l'aigua al moll.... carlista. Diem aixó ab motiu del solt que dedicá a donar compte de l'arribada del Sr. Mella a Barcelona. En dit solt y ab la santa intenció que's pot suposar, diu que anaren a rebre a n'en Mella, entre altras personalitats, lo regidor catalanista D. Alexandre M.ª Pons; aquesta noticia ha sigut oficialment rectificada, mes *La Cruz* que copia la falsetat no ha tingut a bé que'ls seus lectors coneguessin la rectificació senzillament perquè no convenia a la causa... *tres veces santa*... del carlisme caciquista.

Al parlar del meeting d'en Mella, diu que may Barcelona havia presentat acte tan important, y ab aixó li replicarém que demostra la mateixa bona fè que ab tot a lo que's refereix al carlisme. Precisament és impossible fer en materia de meetings res més notable que'l celebrat divendres en lo Teatre del Tivoli pels candidats catalanistas, del que de passada *La Cruz* en sa informació no'n diu pas una paraula, perquè de segur que no'n sab res. Ara si's tractés de cosas carlistas ja sería altra cosa.

Se veu que *La Cruz* té ganas de que la crucifiquin... y no per, *justa* precisament. Haurém de donarli gust.

Lo sistema

Avuy tots los espanyols Estém de festas, Perquè'l poble sobirà De goig reverta. Ja'n podém riurer ben bé De realesas, Que'n's trobém naltres avuy En lluna plena. Lo poble té d'elegrir Als que li sembla Que podran fer bonas lleys Segons ell pensa. Té són trono aquest rey nou En la taberna, Y allís vá tot enfilant Com si fós seda. Ab l'ardor de l'aiguardent Que tant fort crema, La cosa's posa que bull Y's fá la gresca. Alguns se venen lo vot Per dos pesetas, Y n'hi ha que l'han venut Encar per menos. Vol di aixó que fan poch cas D'aquestas brevas, Los que ho donan per poch preu Sens que s'hi pensin. Quan veuen que'ls vá tothom Al seu darrera, Haurian ells de pensar Que'és cosa seria. En aquestas eleccions Veurém, com sempre, Lo país está al costat Dels que gobernan. Si Sagasta l'altre cop Tot ho atreya, Sortirà avuy triomfant Paco Silvela. Y si demá fá eleccions Lo rey de Persia, Que també las guanyará Aixó és cosa certa. No's veu perdre may aquí Als que gobernan, Y del poble sobirà Encar fan befa. Si no volen fer eleccions Ab lley ben recta Val més que ho diguin ben cler Que no'ns marejin. Perquè aixó a la pobra gent Analfabeta, Los hi fá perdre'l repós Y la paciència. Los fá sempre esbarallar Ab bestiasas Presentantloshi allí gent Que no'ls coneixen. Recordo que l'altre cop, Allá en ma terra, No sabí'l candidat Tant sols hont queya. Se'n vá anar a un altre punt De las Castellas, Y'ls d'allí van enjugar A pendre fresca. Y també's de món país Ab gran torpesa Li varen cambiá'l nom D'aquest cunero. Al veure aquest disbarat, Donante pressa, Van esqueixar tot seguit Las papeletas. Però com no hi vá trobar Cap competencia, Se vá prompte arreglar tot Com una seda. Del sistema's vejó clar Las excelencias, Puig van omplint lo país de gent cunera. Tipos que no estiman gens La nostra lengua, Y que las nostras costúms tampoch entenen. No podrém pas anar bé Fins que ab fermesa, Sapiguem los catalans Fer palla neta.

BERENGUER.

AL "CENTRE CATALA"

Solemne vetllada conmemorativa

Impossible del tot se fá descriure una festa tan hermosa, tan catalana, tan tarragonina, com la celebrada en aquesta casa lo passat dijous, dia de Sant Jordi, Patrò de Catalunya. De ben segur que ningú havia vist en un dia feiner una gernació tan grandiosa, una manifestació tan elocuent com la que's presentá a nostres ulls la nit del dijous últim, en la avuy respectabilissima societad «Centre Catalá» de Tarragona.

Quin quadro més magnífic, més plè de llum, més plè de vida, de joventut, de tota una munició de cors que bategavan a l'impuls d'un mateix ideal, d'un mateix lleuable fi!

Conmemorar lo desè aniversari de la fundació del «Centre» y a l'ensemp fer una crida als esperits admortits de nostra empobrida ciutat, pera que tots plegats, tots units com un sol home, cooperessin a l'obra gran y regeneradora de l'avens, de la cultura tarragonina, que ab tant d'entusiasme vé predicant lo «Centre Catalá».

Una hora abans de la festa, era inútil buscar un lloch ahont poguer-se, no a assegurar, puig aixó ja's veya de cop que era impossible, un lloch ahont poguer tan solzament treure'l lo cap y sentir bé, puig que la festa s'ho valia.

En mitj d'un silenci espectant comensá'l sexteto *Lira Tarragonina* a deixar sentir las afligranadas notas de l'hermosa sinfonia *El anillo de hierro* del mestre Marqués, dirigit pel professor y distingit mestre'l senyor Gabriel (R.), obtenant a l'acabar la sinfonia, un ruidós aplauso que ben merescut tenian aquells aprofitats joves músichs, que demá poden donar honra y gloria a Tarragona.

Seguidament de la sinfonia'l digno President del Centre, lo nostre bon amic En Joseph Tuset, feu lo discurs d'obertura, cedint lo puesto presidencial al Sr. D. Joan Cañellas, president honorari del Centre, qui tenia a sa dreta als senyors Cañellas (Rafel), Masdeu y Ixart en representació de nostre Ajuntament y a sa esquerra al President del Centre senyor Tuset, al Sr. Mir y Miró y'l Sr. D. Ramón de Morenes. Següen després las representacions de la premsa, societats y particulars invitats a l'acte, colocats cadascú pels demés àmbits de l'espayós escenari del Teatre del Centre.

Lo discurs del Sr. Tuset fou tan curt com elocuent, lo que li valgué un aplaudiment per part de tot l'auditorí.

Lo quinteto dels Srs. Gols, Andreu, Gabriel, Del-labate y Fernandez deixá sentir las sentimentálissimas notas de la xamosa ópera d'en Puccini *La Bohème*, ab la delicadesa y ajust ab que'ns tenen acostumat, per lo que sentirem també una merescuda ovació.

L'ilustrat Secretari del Centre, lo jove En Jordi Pedrol llegí una ben escrita Memoria fent l'apologia del Centre d'ensá de sa fundació fins avuy, d'una manera brillant y concisa. Ab brillants paragrafs, descriu tot lo més surtit que ha fet lo Centre y encoratja als que l'estimim que segueixin per aquest camí en endevant, únich medi d'enlairar al Centre y a Tarragona. Acaba donant las gracias als tots allí aplegats, puig que han sabut interpretar lo modo de pensar de la Junta del Centre com si fossin ells mateixos. Es aplaudit durant molt rato y'ls comentá favorablement lo seu treball.

Llegiren poesias los Srs. Pelegrí, dedicada «A las noyas del Centre Catalá», original del mateix, que fou molt celebrada; lo Sr. Jordi Salvat, una titulada *Tarragona vella*, original d'en Bernabé Martí que fou també molt ben rebuda.

Feu ús de la paraula'l Vis-president del Centre y organizador de la vetllada, lo nostre volgut company En Bernabé Martí, desenrotllant *La nostra feina y'l desinterés tarragoní*.

Comensa dient que creuria haver fet una grave ofensa al Centre si aquest dia no hi hagués cooperat a mida de sas forsas y que per aixó hi volgué pendrehi part, no per res més. Compara lo que ha fet lo Centre Catalá ab lo resto de Tarragona, posant de relleu que mentres en lo primer tot ha estat vida, unió, art y progrés, en cambi al resto de Tarragona ha regnat lo maleit indiferentisme, lo apatia aclaparadora que'ns té a nos agafats y no'ns deixa moure. Comdemna la politica que'ns divideix y llastima de la falta de cultura y falta de tractio del nostre poble.

Fá sentir los mals que ha reportat a Tarragona la massa estimació dels forasters y'l descaüt per nosaltres y diu: «No és en vá que diuen que Tarragona és la mare dels forasters, és

Pastillas Morelló

Obren per inhalació dels agents antissèptics, anti-catarraus i anti-asmàtics que's des- pren... TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc. Farmàcia de l'autor, Porta de l'Àngel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANJERS

Centre d'Informació Comercial

Sixto Villalba.-TARRAGONA

cert; una mare bona y que cuida tan bé als fills que li portan, ab tant de carinyo, com aquells enfermers que cuidant als malalts ab tantíssim de cuidado, los malalts se'ls posan bons y'ls enfermers se moren.» (Aplausos).

Prega pel desvetllament de Tarragona y diu que tots quants estimin a nostra ciutat, trobarán en lo Centre un casal ahont poguer desenrotllar sas iniciatives.

L'elocuent y patriòtic discurs de En Martí y Bofarull, fou coronat per una xardorosa y molt merescuda salva d'aplausos.

Lo quinteto abans expressat, deixá sentir los motius de l'òpera Mefistófeles d'en Boito, ab l'acostumada afinació dels distingits concertistas que l'executaren.

Se feu un intermedí de mitja hora y's passá a la segona part de la vetllada comensada pel mateix quinteto que executá a maravella la sinfonia de l'Hernani de Verdi.

Lo Sr. Cabré (E.) llegí la poesia de En Bernabé Martí D'hem què hem fet que fou celebradíssima. Lo senyor Iborra llegí un ben escrit treball en prosa original d'ell mateix, titolat Lo 23 d'Abril de 1893, que fou molt aplaudit; lo Sr. Ribal una xistosa poesia d'en Ubach y Vinyeta, premiada, titolada La Balladora, que fou escoltada ab molta atenció y esclatant sovint la rialla per son bon humorisme.

Lo Sr. Francesch López, ab una entonació maravellosa y enèrgica llegí la valenta poesia Catalunya del llorejat poeta A. Roig y Ferré que sigui ovacionada.

Lo Sr. Menendez llegí una sentida poesia original d'ell mateix, dedicada a la bona memoria dels malaguanyats socis fundadors que reposan lo etern són.

L'illustrat jove y soci del Centre en A. Rovira y Virgili desenrotllá'l tema Los grans sentiments de la joventut ab una elocuencia digna de tot encomi. A l'agrair los sorollosos aplaudiments ab que se'l saluda a l'apareixer davant del públich, diu que'ls dona a la Junta del Centre que és qui'ls mereix.

Diu que'l progrés del Centre's deu a las energías y inteligencias del bell estol de socis que hi ha al Centre a qui felicita per la festa d'avuy.

Enalteix a la joventut y'ls seus sentiments, y condemna als qui sols li miran la part dolenta sense pensar que tenen principalment lo cor bô y que la joventut d'avuy estima molt y que estimant és prou digne de sas ideas.

Descriu lo lema dels Jochs Florals, Patria, Fé y Amor, d'una manera poètica, abundant en las mateixas apreciacions que d'ella'n féu l'apòstol del federalisme, lo plorat patrio D. Francisco Pi y Margall en los Jochs Florals que presidí darrerament a Barcelona.

Dedica un brillant paragraf a las arts y fineix son discurs dient que hem de fer del Centre una Covadonga nova. Se li tributá una merescuda ovació que durá llarga estona.

Lo quinteto deixá sentir las hermosas notas de l'inmortal òpera espanyola d'Arrieta Marina, que fou escoltada en mitj d'un profund silenci esclatant en un llarch aplauso y l'acabarse aquesta.

Fá ús de la paraula lo Sr. Mir y Miró, llegint un concisus discurs de Salutació a Tarragona fent a l'ensems l'història d'ella d'una manera magistral.

Recorda que fá vint anys que era fóra d'ella y que l'anyorava sempre més.

Dedica hermosas frases a la nostra hermosa llengua catalana quina enalteix.

Saluda al Centre a qui elogia moltíssim y en especial a la clase mitja que ha sabut donar tan bonas provas de cultura. Encoratja a que visca sempre'l Centre per bé de Tarragona. Es també aplaudidíssim y molt felicitat.

S'aixeca a parlar lo nostre distingit amic Sr. Ixart, en nom de l'Ajuntament de Tarragona, ressonant per tot l'auditori un llarch y fortíssim aplauso.

Comensa son brillant discurs dient que may creu estimar tant a Tarragona com quan se troba en casos com lo present ahont s'hi veuen aplegadas totes las classes socials, ahont una joventut valenta y animosa treballa per sa patria sens diferencias de cap mena que interrompin sas nobles aspiracions. Dedica un brillant paragraf al Centre y a sos socis que tant poden fer pera enlairar a Tarragona.

Se felicita de que's trobin allí reunits dos caps de brots tarragonins, lo Sr. Morenes y'l Sr. Cañellas, que tant poden fer y está segur que farán per Tarragona.

Lo discurs del Sr. Ixart és coronat ab un sorollosíssim aplauso, tant per los bells conceptes expressats com per la fina elocuencia de que feu gala.

Lo President del Centre Sr. Tuset, fá'l discurs de gracias y ab sentidas paraulas y ben expressadas frases, saluda a totes las dignas autoritats, premsa y representacions que han honrat al Centre en una vetllada com aquella, y'ls fá testimoni de sa gratitud en nom propi, en lo de la Junta y dels socis del Centre. Plé de emoció, expressa que l'orgue que tindrà demá'l Centre será grandíssim després d'haver donat una nota tan viva d'illustració y cultura—diu—pau, benestar y sosiego dels pobles civilisats.

No dech de dir res, diu, després de lo manifestat pels demés senyors y amichs que m'han precedit en l'ús de la paraula, a tots los qui dedica paraulas de lloansa. Comprenent l'ansia de sentir l'autorizada paraula del Sr. Cañellas, diu que no vol ésser llarch y acaba son discurs abogant per la prosperitat del Centre. Lo senyor Tuset és aplaudidíssim.

A l'aixecarse a parlar lo Sr. Cañellas (D. Joan) President de la vetllada y honorari del Centre Catalá, un aplauso que dura llarga estona ressona per l'ample espay de la sala atapada de gent.

Comensa son discurs fent fé de vida de com estima a Tarragona, patria seva, ahont vá naixer y chont diu hi vol morir. (Aplausos.)

Recorda que'n aquell mateix local, quatre bons tarragonins comensaren sas aficions artisticas y literarias en lo Círcol Artístich y Literari que s'anomenava allavors, dient que'eran aquests lo malaguanyat critic Ixart, lo Figaro del segle dinou—diu,—lo gran novelista catalá En Narcís Oller, lo sabi jesuita Bartoli y ell (nous aplaudiments).

Fá un hermós elogi d'en Joseph Ixart a qui hem de plorar eternament.

Elogia als obrers qu'han llegit treballs poètics uns y prosa altres, puig que demostren apartarse del vici y en cambi enlayran son esperit, lo purifican, l'hermosejan.

Canta a la dòna y sas virtuts y diu qu'ella és la que'ns té d'unir com a bons germans y fernos a tots bons tarragonins.

Prega per la bona unió de tots los socis del Centre perquè conservin orgullosos per sempre quell casall, puig si no ho fan aixís correrían la mateixa sort d'altres societats que al trovarse ja grans, per envejas y passións petitas, s'han tirat a terra en un dia solzament, espectacle que tots plorariam. (Aplausos.)

Ataca ab duresa l'escepticisme y l'indiferentisme que tants mals ha fet a Tarragona.

Elogia al President del Centre senyor Tuset, un obrer dels que—diu—ab més orgull pot tindrare avuy Tarragona, ja que ab tant d'acert presideix la casa pairal de la classe menestrada de nostre antiga ciutat.

Dedica un hermós paragraf a las mares, a las que prega portessin a sos fills al «Centre Catalá», ahont hi trovarán un motiu d'esbarjo y d'illustració.

Resumeix d'una manera magistral tot lo parlat en aquesta memorable vetllada que per anys que visqui, diu recordará perdurablement.

Lo discurs del Sr. Cañellas fou un seguit d'ovacions, a l'ensems que felicita per tot lo distingidíssim públich que omplenava la sala y escenari del Centre. Tingué moments felici-

ssos y verament inspirats, y és ab justicia que ho consignem.

Acabada la festa's serví en lo saló café un modest lunch a las personas invitadas, regnant entre tots l'animació més plasiuola.

Iniciá'l brindis nostre company en Bernabé Martí, donant grans mercès a tots y fent vots pera que sovintegin a Tarragona festas tan agradívolas, tan cultas y tan patriòticas, essent acullidas aquestas paraulas ab grans aplausos. Seguiren després los senyors Boronat, Cañellas (R.), Ixart, Rovira, Salvat, Menendez, Mezquida en nom de l'Ateneu, Morenes y Cañellas. Tots foren molt aplaudits, especialment los pronunciats pels senyors Morenes y Cañellas, d'una eloqüencia y patriotisme grans.

Es ab forsa satisfacció que fem constar, que la memorable vetllada del X aniversari de la fundació del «Centre Catalá», ha donat a aquest tal importancia, que difícilment assolirán altras societats catalanas.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 26 d'Abril.—Festa de Ntra. Sra. de Montserrat, Patrona de Catalunya, La Divina Pastora, Sts. Cleto y Marcellí ps. y mrs.—Dilluns, 27.—Sts. Pere Armengol mr. y Anastasi p.—Dimars, 28.—Sants Prudenci b. y Vidal mr.—Dimecres, 29.—Sts. Pere mr. y Robert ab. del Cister.—Dijous, 30.—Sts. Catarina de Sena, Sofia vgs. y st. Pelegrí cf.—Divendres, 1 de Maig.—Sts. Felip y Jaime aps. y Segismont r. y mr.—Dissapte, 2.—St. Atanasi b. y dr. y st. Mafalda reina.

Quaranta horas: comensarán a la Iglesia de Sta. Clara.

NOVAS

La febra electoral ha arribat a son més alt grau d'intensitat la setmana passada. Per la Circumscripció Tarragona-Reus-Falset se presentan set candidatas pera tres llochs.

Són aquests los senyors Mayner y Nogués, republicans; Cañellas y Fontana, lliberals; Morenes y Guasch, conservadors, y Suelves, carlista.

Tots han treballat de ferm pera acoplar vots, y si hem de creure a sos amichs, cada un d'ells té'l triomf assegurat. Lo còs electoral s'encarregará de donar lo veredecte.

Dins dels mil y un defectes del sistema, nos plau y de veras que'l poble surti de l'ensopiment y demostri interès en sa lluita electoral, puig siguin los que vulguin los resultats, sempre serán més falaguers que quan tothom s'ho prenía a la fresca y quatre aprofitats feyan de las sevas.

Ademés ab la part activa que tothom pren en la cosa pública, se fan cada día més difícils las tupinadas, que és a lo que han degut molts vegadas sa forsa'ls polítics d'ofici.

Encara que'ls catalanistas no presentem per circumstancias especials candidat propi en aquestas eleccions, de cap de las maneras aconsellem lo retraiment; per lo contrari, cal escullir entre'ls candidats y donar lo vot als més dignes d'exercir lo càrrech, als qui's crega de resultats més beneficiosos pera la comarca y especialment pera Tarragona, que prou ho necessita.

L'exercici del dret de sufragi deu aconsejarse sempre y practicarse, puig l'educació política del poble no ha arribat encara, per desgracia, al grau que convé pera que comprenqui sos veraders interessos, y sols a cópia de práctica y de propaganda podem aspirar a posar l'educació del poble al nivell que's fá necessari pera que pugua escullir ab complert coneixement de causa lo que li convé y deixi d'enlluernarse per predicas dels qui en los moments actuals, en lo periodo electoral; ho prometen tot, sens perjudici de no recordare may més dels qui'ls ajudaren, una vegada tenen l'acta de diputat.

Divendres quedá constituída la Diputació provincial. Foren ellegits

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenadas pastillas ALONSO HERMANOS elaboradas a Logroño de fa més de 40 anys. Són eficazment recomenadas per son agradabilíssim paladar y excelents condicions nutritivas que las fan superiors a totes las imitaciones.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51, Tarragona.—Marca de fábrica «La Cabra».—Unich deposit a Tarragona de las anomenadas pastas italianas pera sopa, que's reben semanalment als establiments Cardona, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participem als consumidores de tan excelent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los senyors Cardona, en lo que hi trobarán un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumament baratos.—Venda de pá y sopa «Gluten» pera'ls diabètics. Extens assortit de distintes classes de formatges nacionals y extrangers.

Portalet, 1.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

president D. Estanislao Tell y vispresident y secretaris los Srs. Adell, Escoda y Figueras respectivament.

Perá'l primer torn de la Comissió provincial se designaren als Srs. Figueras y Olesa, per lo segon los senyors Adell y Freixas; pera lo tercer los Srs. Escoda y Homedes y pera lo quart als Srs. Magriñá y Roig. Fou votat per unanimitat vispresident de la Comissió provincial D. Víctor J. Olesa.

No donem compte de las Comissions permanents per no disposar d'espay.

Molt desitjèm que la nova Diputació Provincial fassi quelcom de profit en benefici de la provincia y sobre tot de Tarragona, verdadera victima del desgovern que fins ara ha vingut regnant en aquella casa.

Lo passat diumenge celebrá sa primera missa a l'iglesia de Sant Miquel, de Montblanch, nostre estimadíssim amic lo nou Prebtere Mossèn Pau Queralt y Gaya, apadrinant-lo en tant com movernor act'e'l distingits Srs. En Joseph Cortina y Jubal y Na Teodora Blanch de Bernat. La càtedra de l'Espirit Sant fou ocupada per l'illustrat Magistral de nostra Seu y elocuent orador sagrat Dr. Mossèn Antoni Ballcells.

L'amic Mossèn Queralt qu'es fill d'una coneguda y honradíssima familia de l'esmentada vila, ha rebut y está rebent grans mostas de consideració y afecte per part de tots sos convehins y nombrosos coneguts. De tot cor nos associem nosaltres a n'aquesta manifestació, desitjant al nou sacerdot llarga vida pera que pugui cumplir sa enlairada missió social ab lo fervor y entusiasme de que de ben jove ha sapigut donarne ja bellas provas.

Diumenge'l Sr. Cañellas y divendres los republicans, donaren mitings electorals en lo Teatre Principal. Tots dos días lo teatre's vejà plé, aplaudint lo públich als oradors.

L'«Unió Catalanista», ha posat a la venda'ls acorts de totes las Assambleas de l'Unió en forma de llibrets, com segueix:

Manresa, «Bases pera la Constitució Regional Catalana».—Reus, «Medis pera portar a la práctica las Bases de Manresa».—Balaguer, «Bases pera la Tributació».—Olot, «Obras públicas».—Girona, «Declaracions del Catalanisme».—Tarrassa, «Aclaracions y Interpretació dels acorts referents a eleccions y tributació».

Se vendrán al preu de 10 cèntims cada un. A las entitats adheridas a l'Unió se'ls hi farà la bonificació del 25 per 100 anant de compte d'ellas los gastos d'envió.

Ahir y ab la solemnitat de costum, tingué lloch en l'acreditat Colegi de Jesús y María la tendra cerimonia de rebre la primera comunió, un bell estol de senyoretas alumnas.

La festa sigué digna de las tradicions d'aquella casa, produint un magnífich aspecte lo fervor ab que las tendras noyas s'acostaren a rebre lo sagrament, després de sentida plática, acompanyantas ab lo transcendental acte las respectivas familias.

A las felicitacions que rebí la Mare superiora de Jesús y María per l'espendor de la festa, hi uním de tot cor la nostra, puig realment l'esmentat colegi és un dels factors més importants en l'educació de las noyas tarragoninas y un veritable centre de cultura, religiós, intelectual y artístich.

Com ja indicarem, diumenge passat aparegué a Montblanch lo primer número de La Conca de Barbará, setmanari escrit en nostra hermosa llengua y que dedicará sa activitat a la defensa dels interessos morals y materials d'aquella comarca.

Hem rebut la visita de l'esmentat confrare en lo que escriuen estimats col·laboradors nostres, y al correspondre a son saludu li desitjèm molta prosperitat y llarga vida.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Com ja indicarem en nostra anterior edició, ha reaparegut la revista Gent Jove, portaveu del «Centre Catalá».

Lo sumari es ben interessant y ja ens dispensarán los amichs del «Centre Catalá» que no'l transcrivem puig nos falta espay.

Al correspondre a la salutació que en sa segona época dirigeix a la premsa, fem vots pera que trobi entre'ls socis del «Centre» y'l públich en general la més favorable acullida y sigui de durada la vida de Gent Jove.

—Boixets de puntas. Canonets de boix. Balart y Fill, Sant Pere de Torrelló (Barcelona).

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS.

FORN

N'hi ha un pera llogar en un carrer cèntrich. Informaràn en l'administració de LO CAMP.

VAQUERIA SUISSA

Aquest important establiment serveix llet al públich tots los dias, dematí y tarde. Las horas d'esmunyir serán de sis a nou del matí y de cinch a set de la tarde.

S'expendrà exclusivament en las mateixas quadras, Carrer de Armanyá, entre'ls de Lauria y Adriano, y en los magatzems de loza, cristall y porcelana que la Sra. Vda. de Joseph Mercadé, posseeix a la Rambla de Sant Joan, 44.

A totes horas y particularment a las d'esmunyir, podrá'l públich visitar la Vaqueria.

Linia regular de grans vapors

Perá Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 30 d'Abril, lo vapor Cabo S. Martín, son capitá don Joan de Ibarra, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Compañía Valenciana de Navegación Linia regular de grans y ràpids vapors Espanya, França è Italia

Vapors de la Compañía Sagunto, Alceira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera Marsella y Génova los dimars de cada setmana escala quinzenal a Liorna. Perá Valencia, Alacant, Almería, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva los dijous de cada setmana. Viatjes extraordinaris a Marsella y Niza.

S'admet passage y càrrega a nolits reduits. S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera New-York, Napole's, Baril Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: D. Román Musolas Carrer d'Apodaca, 33.-TARRAGONA.-Teléfono, n.º 31

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escrífula crónica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se preconten per aquets cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consolat lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Siloniz, Catedratic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puchfassegararlos qu'en tots los cassos d'Asthenia presentats a la meua clinica a causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meua clinica la Sra. D.ª N. N. afectada de Cloro-anemia, ab irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsa, vaig prescriureli lo Xarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs en poch temps cobrá apetit y forsa y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Ovi

Lecitina

Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

La Joya del Centre Establiment de begudas

DE JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica. Horxatas y xarops fins, nectars y demás begudas del temps. Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas a preus econòmichs

SE SERVEIX A DOMICILI

Serveys de la Companyia Transatlàntica

Línia de Cuba y Méxich.—Lo dia 16 d'Abril sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor **Alfonso XIII**, directament pera Habana y Veracruz. Adre passatge y carrega pera Costafirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 d'Abril sortirà de Barcelona, lo 28 de Malaga y'l 30 de Cadiz lo vapor **Manuel Calvo**, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 d'Abril sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor **Montserrat**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y carrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Carupano y Trinitat ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 25 d'Abril sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitjas lo vapor **Isla de Luzón**, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapur y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 d'Abril sortirà de Barcelona, l'13 de Valencia, l'15 de Málaga y'l 17 de Cadiz, lo vapor **Patricio de Sarrutegui** directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canarias.—Lo 17 d'Abril sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cadiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor : pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagan y altres ports de la Costa occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortides de Cadiz: dillúns, dimecres y divendres.

Sortides de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se a son agent **D. Emili Borrás**

ACADEMIA GABRÓ

DIBUIX-PINTURA ART DECORATIU

Unió-36. Tarragona

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set a dos quars de uou del mati.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de duos a las tres de la tarde.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

Joan Ruiz y Porta Procurador

Méndez Núñez, 16, 2.ª-TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota prova al devall d'uu canaló.

Además, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, qui ai Rafael ni Murillo los podríen fer melló, apropòsit per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menas que són molt barato y bons.

Mellor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

RELOTGERIA

DE **F. RIGAU**

Baixada de Misericordia 14 TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totes classes y preus. Taller de composturas.

CLINICA DENTAL

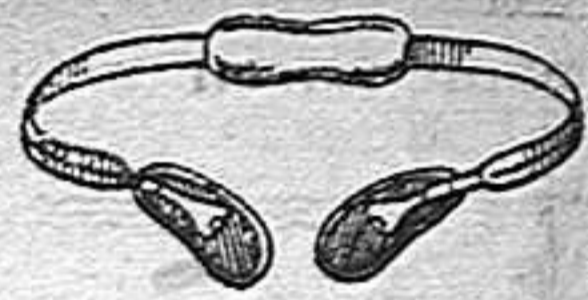
D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU

PROFESSOR-DENTISTA

Unió, 44, pral.-TARRAGONA

Curació prompta de las malalties de la boca y dents. Extraccions sense dolor. Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparells de totes classes y empleo de tots los anestessichs coneguts.

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34

Hernados (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los avensos més moderns y práctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congenitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirurgia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que han tingut ocasió de conèixerla, tant per los generos de son catàlech com per los preus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.-TARRAGONA

La veritable propaganda

és farà usant tots los catalàns l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA.

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complets especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despullas, tercerilla etz., grans llegums etz.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

Negoci lucratiu

Venda de varias participacions, de la societat tarragonina Pedrol y Companyia, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada a l'extracció de materias fecals pel sistema «INODORO».

Darán rahó a l'Administració d'aquest setmanari.

Fàbrica de sabó

Miquel Melendres

Sabó desde 0.20 ptas., 0.22 y hasta 0.38 la lliura.

Se serveix a domicili.

Vilamitjana, 9, (Plá de la Seu, devant la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest antic y acreditat taller se construeix tot lo referent al ram de fusteria, lo mateix en quant a obras, que'n treballs artístichs decoratius y de luxo.

11, MENDEZ NUÑEZ, 11,

Centre d'Instrucció Musical de Tarragona

EN LO SALÓ AYNÉ

Queda oberta la matrícula pera l'ingrés a las classes de Solfeig, Teoria de la música, Piano y Instruments d'arch.

Lo dia 1.er de Octubre quedá obert lo curs de 1902 a 1903.

Horas de classe
Senyoretas: de 5 a 7 de la tarde.
Noys: de 6 a 8 de la nit.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinicola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VIGENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructores d'aradas y bògits pera ondas llauradas y demás máquines agrícolas.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranjer..... 2 »
Número d'avuy..... 10 cértls

Anuncis a preus reduhts

EMULSIÓ NADAL

Unica que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academias de Metjes y Apotecaris

LA MELLOR: LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Elixir a la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

VENTRELL

per crónicas que sian, regularisant son funcionament y refsorsant los debilitats.

De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquisits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygua mineral medicinal

TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos de las Facultats de Dret y Ciencias sociales y Filosofia y Lletres, comprenent en aquesta darrera las seccions corresponents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensarà'l dia 1.er d'Octubre, com aixis ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs. L'Academia compta ab sufficient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director **D. Francesch Duarte**, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVEZA

de primera qualitat, se serveix a preus reduhits en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y preus econòmichs.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras materias, pera abonos ab riqueza garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

S'arrendarà

o vendrà l'edifici núm. 16 del carrer de la Pau y número 15 de la del General Contreras, ab pago al compt o a passos.

En dit edifici hi ha cups de bastanta cubada y dos pous ab aigua abundant reunint dit local condicions pera poderhi instal·lar qualsevol industria.

Pera tractar dirigir-se al mateix interessat, qu'avuy en dia l'occupa, o bé al Sr. Joseph M.ª Pagés, Enginier a Reus.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'oferir a sos nombrosos clients y al públich en general, lo Gabinet Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er

(cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fentllohi aixis mateix avinent que opera tots los dillúns a REUS, en sa antiga clinica dental

Plassa de Prim, núm. 2, primer pis

DE LAS 9 DEL MATI A LAS 5 DE LA TARDE

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A engrós importants descomptes. Farmacia y laboratoris de A. Serra.—Reus

A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demanar: AYGUA NAF SERRA